



Budget 2026

Österåkers Kommun

Vänsterpartiet i Österåker



Ekonomiska förutsättningar

De ekonomiska prognoserna visar att Sverige befinner sig i en lågkonjunktur. Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) spår dock för 2026 en ekonomisk återhämtning, med både lägre inflation och räntenivå. 2026 ökar sysselsättningen snabbare och arbetslösheten bedöms sjunka. Återhämtningen av skatteunderlagstillväxten samt nedväxlingen av inflationen innebär att kommunsektorns köpkraft årligen beräknas öka framöver, efter flera år av nedgång.

Österåkers siffror

Preliminär indexuppräknings för 2026 är generellt 2 procent och den består i huvudsak av lönerelaterade kostnadsökningar. Indexuppräknings blir 59,1 miljoner kronor. Volymökningar uppgår till 47,9 mkr (netto).

SKR prognostiserar skatteintäkter för kommunen på 2 818 mkr (samma skattesats som 2025).

(Näst) lägst kommunalskatt i Sverige

En god skattefinansierad välfärd är basen för ett jämlikt samhälle. Den bygger på att medborgarna solidariskt och efter förmåga bidrar till samhällets kostnader. En låg beskattning drar undan medel för vår gemensamma välfärd. Vänsterpartiet i Österåker vill höja skatten för att bland annat öka utrymmet för välbehövliga satsningar på förskola, skola och äldreomsorg.

Kommunens utdebitering hålls så låg som möjligt under 2026. Vänsterpartiet föreslår en höjning av skattesatsen med 25 öre. För år 2026 blir den då 16,85. Vi menar att detta behövs för att säkra finansieringen av välfärden, och vi tillför med den höjningen 42,4 miljoner kronor. Efter vår föreslagna höjning har Österåkers kommun ändå den näst lägsta kommunalskatten i Sverige.

Prisökningarna har inte tidigare fullt kompenserats och inflationen har ätit upp delar av satsningarna under de senaste åren (2023 - 2025). Därför bör budgeten 2026 ta hänsyn till en priskompensation för verksamheten som stämmer överens med kostnadsökningarna. Detta gör Vänsterpartiet i nämndernas budgetramar.

Vi vill också minska politikerarvoden med 8 miljoner kronor, pengar som oavkortat ska gå till verksamheten. Vi säger nej till generell effektivisering.

Totalt tillförs verksamheten i vår budget 183 miljoner kronor. Det är över 100 miljoner kronor mer än med den borgerliga majoritetens budget för 2026.

Skattehökning 0,25 öre	42,4
Index	59,1 mkr (2%)
Volymjusteringar	47,9 mkr
Budgetresultat	20 miljoner kr
Oförutsedda kostnader	0 kr
Skatteintäkter	2860,7 mkr
Fördelade medel	183 mkr

Finansiella mål

Nettokostnadsandelen ska motsvara högst 99 procent av skatt och övriga intäkter som utgiftstak.

Utmanarrätt

Vänsterpartiet säger nej till utmanarrätt. Vi anser att den kommunala verksamhet som fungerar bra och är av strategisk karaktär, och har möjligheter att bli bättre, ska vara kvar i kommunal regi. Vänsterpartiet vill också att kommunen ska ta tillbaka verksamhet som idag är i privat regi och som bedöms hålla låg kvalitet.

Hållbarhet

Kommunens genomförande av Agenda 2030 måste prioriteras. För att vi ska nå våra åtaganden måste kraven skärpas. Det behövs också uppföljningar och utvärderingar. Österåker bör snarast se till att förbättra sin måluppfyllnad när det gäller mål 2 om ekologiskt odlad åkermark respektive hållbar konsumtion och produktion, liksom mål 13 om att bekämpa klimatförändringarna.

Befolkningsprognosen

Enligt befolkningsprognosen väntas antalet invånare i Österåker öka med i genomsnitt 454 personer årligen de kommande fem åren. Antal invånare 2026 beräknas till 50 442. Det prognostiseras en ökning på personer som är 80 år och äldre och minskade antal barn i förskoleåldern fram till 2030.

Förändringar i olika åldersgrupper

	Ålder	Utfall				Prognos		Förväntad förändring mellan 2025 och 2026, obs två prognoser	
		2021	2022	2023	2024	2025	2026	Antal	Procent
Nyfödda	0 år	510	480	465	442	435	433	-2	-0,5%
Förskolebarn	1-5 år	3 066	3 111	3 048	3 000	2 961	2 874	-87	-2,9%
Skolbarn	6-15 år	6 504	6 587	6 548	6 621	6 661	6 713	52	0,8%
Gymnasium	16-19 år	2 685	2 741	2 732	2 709	2 652	2 663	11	0,4%
Förvärvs- arbetande	20-64 år	26 661	27 235	27 364	27 733	27 853	28 089	236	0,8%
Äldre:	65-79 år	6 676	6 655	6 552	6 422	6 391	6 351	-40	-0,6%
	80-w år	2 132	2 329	2 573	2 860	3 098	3 319	221	7,1%
	90-w år	321	336	347	365	383	424	41	10,7%
Hela befolkningen		48 234	49 138	49 282	49 787	50 051	50 442	391	0,8%
Förändringar mellan år, %		3,40 %	1,90 %	0,30 %	1,0%	0,5%	0,8%		
Förändringar mellan år, antal		1 590	904	144	505	264	391		

Arbetslöshet

Arbetsförmedlingens statistik visar en ökning av arbetslösheten i Österåker. Under september 2025 rapporterade kommunen en total arbetslöshet på 4,8%. Det är en ökning på 0,5% jämfört med september 2024. Sett till antalet personer betyder det att 1 188 personer invånare i åldern 16-65 år var inskrivna och utan sysselsättning hos Arbetsförmedlingen.

I länet och riket ligger arbetslösheten betydligt högre än i Österåker. Länet har en arbetslöshet på 7,2 procent och riket på 6,9 procent. Två grupper som drabbas av arbetslöshet är unga vuxna 18-24 år och utrikes födda. Arbetslösheten bland unga vuxna är 5,7 procent i Österåker. Bland utrikes födda är arbetslösheten drygt 9,5 procent.

De som lämnar arbetsförmedlingen för jobb är nästintill uteslutande personer med gymnasieutbildning som lägsta utbildningsnivå. Unga har i regel en svagare förankring på arbetsmarknaden än äldre. De varvar oftare tillfälliga anställningar, utbildning och kortare tider av arbetslöshet. Detta är en förklaring till att ungdomsarbetslösheten ofta är högre än i andra grupper och i normala tider är detta inget större problem. I och med den strukturomvandling som sker på arbetsmarknaden kan situationen på arbetsmarknaden försvåras för unga.

Det behövs ett samlat grepp kring ungdomsarbetslöshet, en tydlig organisation och ansvar och en uppföljning av de olika verksamheter som erbjuder arbetslösa ungdomar. Kommunen har ett så kallat informationsansvar angående hur ungdomar i kommunen som fullgjort sin skolplikt, men som inte fyllt 20 år, är sysselsatta, i syfte att kunna erbjuda lämpliga individuella åtgärder. Vi vill också att etableringsjobb, introduktionsjobb och praktikplatser avsätts för att motverka långtidsarbetslöshet.

Vi föreslår även att kommunen förstärker samarbetet med Komvux gällande kartläggning och validering, liksom att individuella integrationsplaner ses över och att inriktningen på arbetsmarknad och vidare studier förstärks.

Flyktingverksamhet

Riktlinjerna för flyktingverksamheten och dess finansiering måste gås igenom, förbättras och kompletteras. Vi vill att kommunens målsättning, liksom kort- och långsiktig planering för Österåkers integrationsarbete, tydliggörs och konkretiseras. Befintliga insatser och arbetsmetoder måste också utvärderas.

Utbildningskostnader för asylsökande som finansieras genom bidrag från Migrationsverket ska göras allmänt kända och utbildningskostnaderna för elever som har PUT/TUT, vilka också finansieras med bidrag från Migrationsverket, ska administreras via Skolförvaltningen.

Bostäder

Befolkningsprognosen är starkt förknippad med nybyggnation och i kommunen beräknas framförallt inflyttning av människor i förvärvsarbetande åldrar med barn n öka. Byggprognosen visar på en låg byggtakt 2025 och 2026 på grund av lågkonjunkturen. Från 2026 och framåt förväntas byggtakten successivt öka.

Den kraftiga inbromsningen av bostadsbyggande är oroande. Österåker kan få svårt att hålla den avtalade Sverigeförhandling där vi lovat staten att bygga bostäder till år 2035 i utbyte mot mer järnväg.

Österåker måste ta ett huvudansvar för att **det byggs hyresrätter** och billigare bostadsalternativ som gör att unga människor inte tvingas flytta, och som ett sätt att attrahera personal till kommunen. Målsättningen ska vara att 50 procent av nybyggnation är hyresrätter.

Utnyttja marken maximalt och klimatsmart. Vi föreslår att kraven på antal parkeringsplatser sänks vid nybyggnationer. På det sättet kan mer mark gå till bostäder. Samtidigt kan kommunen bidra till att minska människors behov av att använda bil. Målet ska vara att få ner det så kallade p-talet, det antal parkeringsplatser per nybyggd lägenhet som fastighetsägare är skyldiga att ordna. Kommunen bör planera för minimalt antal p-platser, och istället satsa på att främja resor till fots, med cykel- och kollektivtrafik och uppmuntra till s k mobilitetstjänster som bilpool, cykelrum och cykelpool för att ersätta behovet av egen bil.

Planera bilfria bostadskvarter. Vid planering av ny bebyggelse finns möjlighet att redan från början utforma dem så att framtida invånare får förutsättningar att leva mer hållbart, till exempel utan behov av egen bil. Ett bilfritt bostadskvarter bör ha möjlighet för hemleveranser av varor genom paketboxar, ytor och funktioner för att invänta transporter liksom för källsortering och återbruk samt platser i fastigheten eller området för delade fossilfria fordon. Dessa funktioner kan tillsammans minska behovet av egen bil.

Effektivisera politiken

Vi ska ha som mål att effektivisera politikens verksamhet och **halvera politikerarvodena**. Den totala summan som avser politikerarvoden ska minskas med 8 miljoner kronor.

Kultur och idrott

Kommunen ska ha som mål att göra natur- och kulturområden tillgängliga för alla, vilket innebär att alla människor ska ha möjlighet att vistas i och njuta av natur- och kulturlandskapet.

Vi föreslår att kommunen anlägger en **spontanidrottsplats utomhus** där människor kan utöva sport utan att först behöva boka tider. Vi vill att kommunen fortsätter bygga lättillgängliga ställen för rörelse och att Spontanidrottsplatsen placeras någonstans längs tätbebyggda och barnrika Norrgårdsvägen.

Planeringen för en ny simhall bör påbörjas under 2026. Underhållet av den simhall som finns har länge varit eftersatt och Österåker behöver en ny.

En likvärdig skola

Skolan kräver riktade och rejäla satsningar som förstärker likvärdighet, minskar elevgrupper, erbjuder moderna lärmiljöer, garanterar en skolplats vid vald skola för alla elever och minskar pedagogernas arbetsbelastning. För det behöver vi ett ansvarsfullt krafttag med en budget som täcker behoven och blickar framåt mot en modern och likvärdig skola.

Idag bekostas skolan till största delen av kommunen, via kommunalskatten som invånarna betalar, och av generella statsbidrag. Utbildningsnämnden klubbar den budget som utgör grundbeloppet, också känd som skolpeng, som fördelas lika per elev. De beslutar också om resursfördelningens beståndsdelar.

Ett rättvisare resursfördelningssystem

Resursfördelningens beståndsdelar är tre: grundbelopp, tilläggsbelopp och socioekonomisk strukturersättning. Skolan kräver ett rättvisare resursfördelningssystem baserat på den enskildes behov så att alla elever, utifrån sina egna förutsättningar, ges en ärlig chans att lyckas med att inhämta och utveckla kunskaper.

Grundbeloppet ska täcka verksamhetens samtliga utmaningar, inklusive anpassningar och behov av särskilt stöd.

Tilläggsbelopp ska skolor söka för extraordinära stödåtgärder som väsentligt avviker från det förskolan eller skolan ska göra inom grundbeloppet.

Socioekonomisk strukturersättning är ett annat likvärdighetsstärkande stödbelopp. Det är en resursfördelning där hänsyn tas till socioekonomiska faktorer och pengarna styrs utifrån barnens och/eller vårdnadshavarnas förutsättningar. Detta med vetskap om att barns olika bakgrund leder till olika behov av stöd och stimulans.

Skolan, en misskött verksamhet

Den styrande alliansen missköter skolan och värdesätter inte pedagogernas arbete och barnens utbildning. Under de senaste åren har skolan blivit utsatt för planerade undermåliga budgetar och återkommande effektiviseringskrav som i verksamheten inte innebär något annat än nedskärningar. Detta har på ett allvarligt sätt försämrat förutsättningarna för skolledare, pedagoger och resurspersonal att lyckas med sitt uppdrag och därmed äventyrat barnens rätt till en likvärdig utbildning.

Vi föreslår:

1. En likvärdig skola kräver en differentierad skolpeng och differentierade resurser, utformade efter en behovsanalys. Vi föreslår en utbyggd central elevhälsa med ett tydligt utredande/analyserande uppdrag. Elevhälsan behöver därför förstärkas med tjänster för högt kvalificerade personer med kompetens att utreda behoven för barnen.

2. Vi vill, i nära samarbete med verksamhetschefer inom förskola och skola, utreda behoven av minskade barn- och elevgrupper.

3. Elever i behov av särskilt stöd behöver i sin skolvardag hjälp att hantera sina svårigheter, för att kunna göra sig själva rättvisa i skolsituationen. Det innebär i de allra flesta fall stöd av kompetenta vuxna. Behoven ser naturligtvis olika ut för olika elever, men utifrån analys av den individuella elevens behov kan meningsfullt stöd utformas. Möjligheter att periodvis få vistas i ett mindre sammanhang kan vara av stor betydelse för en del elever. En modell där en mindre elevgrupp kan formas, kräver ökat antal vuxna med adekvat utbildning. En genomgång av skolans lokaler ur detta perspektiv behöver göras och en åtgärdsplan upprättas. Även här kan Elevhälsans kompetens vara avgörande.

Vi ser med stor oro att Österåker hamnar långt ner i olika mätningar och bedömningar kring skolan. Låg lärartäthet och låg resurstilldelning är stora problem. Lärarförbundet menar att ingen skolhuvudman är bättre än de elever som inte lyckas i skolan på grund av att de nekas det stöd de har rätt till för att lyckas.

Prioriteringar inom skolverksamheten

Bygg Länets bästa grund- och gymnasieskola med inkluderande lärmiljöer där sammanhanget anpassas efter individens behov med fokus på både fysiska, pedagogiska och psykosociala dimensioner. En viktig aspekt är att skapa tillgängliga lärmiljöer som motsvarar våra miljömål och garanterar att elevernas energi inte slösas på långa eller krångliga förflyttningar, störande buller eller röriga skåphallar. Energin ska finnas för lärande.

Upprusta existerande skolor med pedagogiska, sociala och fysiska lärmiljöer som uppfyller kraven för en modern skola.

Läromedel, både fysiska och digitala, är en förutsättning för lärande. Ett bra läromedel skapar en struktur med naturliga avgränsningar. De är skrivna av erfarna lärare eller forskare med hög kompetens och inkluderar ett komplett material anpassat till kursplanen.

Tillsätt extra studiestöd för barn som riskerar att inte nå kunskapskraven för ett godkänt betyg i ett eller flera ämnen.

Tillsätt förebyggande åtgärder för att både bromsa och minska antalet barn med problematisk skolfrånvaro. Genom att tidigt utreda orsakerna till frånvaro ökar chansen att rätt insatser sätts in. En *multidisciplinär* utredning ska tillsättas, vilket innebär att frånvaron ska undersökas utifrån flera perspektiv – pedagogiskt, psykologiskt, socialt och medicinskt. En utredning behöver också vara *multimodal* vilket betyder att information inhämtas från flera olika källor, som elev, vårdnadshavare och skola.

En utökad bemanning av den centrala elevhälsan med en tjänst för en handledare med inriktning mot elever med neuropsykiatriska svårigheter.

Inrättandet av ett antal centrala tjänster för socialpedagoger för arbete på enskilda skolor

Ett nära samarbete med SPSM, Specialpedagogiska skolmyndigheten, för att utveckla Elevhälsa på varje skola/förskola. Generella språkstörningar skapar exempelvis en mycket komplicerad inlärningssituation för elever med denna diagnos. En anpassad lärmiljö med professionella pedagoger är en förutsättning för att ge dessa elever en möjlighet till en positiv kunskapsutveckling.

En utökning av den centrala elevhälsans kompetens med en logoped. Språket är nyckeln till all kunskapsutveckling. Elever med annat modersmål än svenska har stort behov av, och har rätt till extra insatser för sin språkutveckling både på svenska och på sitt modersmål.

Jämställdhet och feminism

Österåker måste bli en mer jämställd och trygg kommun. Kommunen måste förstärka sitt arbete för jämlikhet mellan könen, bekämpa könsdiskriminering och stoppa mäns våld mot kvinnor.

I ett internationellt perspektiv ligger Sverige långt fram i frågan om jämställdhet. Trots det råder det på många områden - familj, arbetsliv, politik – en uppenbar skillnad baserad på kön. Uttryck för ojämställdhet är de patriarkala strukturer och hierarkier som fortfarande är starka och styrande när det gäller kvinnors möjligheter att på lika villkor etablera sig inom arbetsliv och politik. Som exempel kan nämnas att i Österåkers kommunfullmäktige är nu 30 av 79 ledamöter (inklusive ersättare) kvinnor.

Vänsterpartiet vill införa en **försöksverksamhet på 6-timmars arbetsdag** med bibehållen lön inom den kommunala äldreomsorgen. Lönerna inom kvinnodominerad verksamhet måste prioriteras och höjas. Det behövs en akut satsning på arbetsmiljö. Vi vill tillsätta en **jämställdhetssamordnare** med uppdrag att arbeta för att jämställdhetsarbetet ska genomsyra den kommunala verksamheten på alla nivåer.

Österåker måste bekämpa **mäns våld mot kvinnor**. Vi vill därför öka stödet till Kvinnojouren och Ungdomsjouren Bellis, och göra en satsning på skolan. Statistik för våldsbrott i Österåker visar en ökning av våld mot kvinnor (under 2022 med 200%). Stödet till våldsutsatta kvinnor har i hög utsträckning förmedlats av ideella organisationer, i Österåkers kommun av Kvinnojouren. Den kunskap om, och erfarenhet av, dessa kvinnors behov som Kvinnojouren representerar är helt ovärderlig. Kvinnojouren måste därför inte bara få behålla nuvarande stöd utan det måste, med kunskap om den mycket dramatiska ökningen av våld mot kvinnor, kraftigt utökas.

Våld mot kvinnor hänger nära samman med patriarkala mönster. Det krävs därför ett strukturerat och ihärdigt arbete för att ändra könsmaksordningen, ett ansvar som ligger hos oss alla. Dock har skolan ett särskilt stort ansvar och i Läroplanens första del poängteras bland annat detta. Våra pedagoger behöver kunskap om, och stöd i, hur detta ska genomsyra undervisningen och Vänsterpartiet lägger därför i sin budget medel för kraftfulla insatser i form av utbildning, riktad till skolans personal och elever främst på högstadiet och gymnasiet. Patriarkala strukturer och kvinnohat kan redan under skoltiden bemötas med kunskap och möjligheter till förändring.

Vi föreslår därför att kommunens samtliga högstadieskolor och gymnasier besöks av RFSU:s informatörer för samtal med elever och att skolans personal erbjuds möjlighet att delta på RFSU:s kurser och fortbildningar under skoltid. Vikariekostnad ska då inte belasta skolornas ordinarie budget.

Ungdomsjouren Bellis bedriver en verksamhet där man erbjuder tid och möjlighet för samtal för ungdomar i Österåker. Bellis riktar sig till alla ungdomar och deras program omfattar bland annat ungdomskvällar, tjejkvällar och hbtqi-kvällar. I sitt viktiga arbete med att ge stöd åt Österåkers unga behöver Bellis ekonomisk support från kommunen.

Kommunen bör satsa på så kallad Bostadsring med grannkommunerna för att snabbt kunna erbjuda ett skyddat boende. Det skulle innebära att hotade kvinnor och deras barn omgående skulle kunna flytta in. I dagsläget är det ofta problemet att få tag i annat boende som tvingar kvinnor och barn att stanna kvar i ett våldsamt hem. Det bör införas en rutin på hur barn i skyddat boende garanteras en förskole- eller skolplats, det har i princip aldrig fungerat under de senaste fem åren.

Vi föreslår att Österåker genomför en **utbildningsinsats för all personal om våld i nära relationer och hedersrelaterat våld**. Det behövs också en förstärkning av det förebyggande arbetet gällande våld och hot mot kvinnor i nära relationer, genom direkt stöd till skyddat boende för kvinnor.

Ungdomars psykiska ohälsa ökar och Bellis är ett forum där ungdomar kan få stöd på ett mer informellt sätt än det som skolans elevhälsa, region och socialtjänst kan erbjuda. Den kurator som idag är anställd behöver utöka sin tjänst till heltid men idag saknar Bellis ekonomiska möjligheter till detta. Vänsterpartiet stödjer tanken på en heltidstjänst.

Vänsterpartiet vill också intensifiera arbetet mot ökad jämställdhet genom insatser i grundskola och gymnasium och genom jämställdhetsarbete i den politiska och administrativa verksamheten – **kommunen ska vara ett föredöme när det gäller jämställdhet!**

Ökningen av den psykiska ohälsan är större bland tjejer än bland killar. Trötthet, stress och sömnbesvär är några av de vanligaste symptomen. En viktig prioritering är därför en satsning riktad till unga tjejer. Vi vill att kulturen och idrotten ska samarbeta med skola, ungdomsmottagning och socialtjänst för att motverka psykosocial ohälsa.

Miljö och klimat

Vänsterpartiet lägger den grönaste budgeten i Österåker och föreslår en rad satsningar på miljö och klimat. Vi vet att klimatkrisen är akut: Vi måste få ned utsläppen. Vi vill att kommunen nu och framgent ger utrymme för den storsatsning som behövs för en klimatanpassad, hållbar samhällsuppbyggnad.

Klimatkrav Jordens klimatsystem är ur balans och det senaste decenniet är det varmaste som uppmätts. Klimatpolitiska rådet kräver att omfattande, snabba och bestående utsläppsminskningar genomförs på nationell nivå. Här har kommunerna en viktig roll att spela. Det bör ställas konkreta, uppföljbara krav, för att uppnå en utveckling som gynnar klimatet och den biologiska mångfalden.

Minska koldioxidutsläppen Jordens uppvärmning beror huvudsakligen på utsläpp av växthusgaser orsakade av mänskliga aktiviteter. Att luftens kemiska sammansättning har förändrats har flera olika orsaker, men främst på grund av ökade utsläpp av koldioxid. Därför är varje bidrag, små som stora, viktiga som minskar utsläppen av koldioxid.

Österåker bör:

- a. Elektrifiera fordonsflottan.
- b. Kräva att underentreprenörer använder elfordon, eldrivna maskiner och redskap.
- c. Påverka Regionen för fossilfri kollektivtrafik och att denna utökas för att minska bilanvändningen.
- d. I samarbete med närliggande kommuner anlägga användarvänliga cykelvägar.
- e. Anlägga solceller på alla kommunens byggnader där så är lämpligt.
- f. Göra ekologiska inköp till kommunens skolor, förskolor, äldrevård och andra aktiviteter, så mycket som möjligt från närliggande producenter.
- g. Underlätta för andra och göra egna investeringar i laddstolpar.
- h. Investera i kommunala centralanläggningar där man samlar ett större antal solceller på en plats.

Öka den biologiska mångfalden Den biologiska mångfalden är den grund som hela naturen vilar på, eftersom olika arter står i nära koppling till varandra. Det är också tack vare den biologiska mångfalden som en lång rad livsviktiga funktioner skapas i naturen. Insekter och maskar hjälper till att bryta ned växtdelar till jord. Växterna skapar syre genom den så kallade fotosyntesen. Våtmarker kan rena vattnet. Naturen, och vi människor, är beroende av ett ekosystem i balans.

Det finns också en tydlig koppling mellan biologisk mångfald och klimat. En artrik och varierad natur är ett skydd mot klimatförändringar. Gamla skogar och våtmarker lagrar stora mängder växthusgaser och hjälper på så sätt till att begränsa den globala uppvärmningen.

Österåker bör:

- a. Stå för en hållbar skogsförvaltning och plantera träd.
- b. Anlägga naturbaserade dagvattensystem och våtmarker.
- c. Odlå ängsmark på delar av kommunens parkmark för att gynna pollinerare.
- d. Upplåta mark för fler odlingslotsföreningar.
- e. Anlägga naturreservat.
- f. Anlägga större rabatter och plantera in blommor som gynnar pollinering
- g. Genom sitt planmonopol och sin översikts- och detaljplanering styra sin planläggning av nya byggnadsområden så att hänsyn tas till naturvärden och biologisk mångfald.
- h. Informera invånare och besökare om naturvärden som finns inom kommunen på kommunens hemsida. Ge riktade informationsinsatser till invånare, civilsamhälle och företag om hur de kan bidra för att främja biologisk mångfald.

Utforma ett framtidens bostadsområde. Om vi vill minska utsläppen av växthusgaser, öka den biologiska mångfalden och leva hållbart måste vi ändra vårt sätt att leva och bo.

Nordostkommunerna är finansiellt starka med välutbildade invånare och borde vara väl lämpade att gå i bräschen för att skapa socialt och biologiskt hållbara bostadsområden.

Områden med byggnader i trä med möjlighet till närodlat mat, där det finns ett hållbart vatten- och avloppssystem och skyddsrum för att klara eventuella kriser.

Klimatet är vår tids ödesfråga och kan inte hanteras som en traditionell partipolitisk fråga. Kommunens politiska partier behöver gå samman i ett gemensamt arbete för ett minskat koldioxidavtryck, för bevarandet av biologisk mångfald och för en hållbar utveckling. Politiker och tjänstemän på alla nivåer måste därför ta del av den senaste forskningen vad gäller klimatläget men också hur kommunen ska möta och hantera den utmaning som klimatfrågan innebär. Hur Österåkers kommun ska bidra till att hålla temperaturhöjningen på en så låg nivå som möjligt måste vara en ytterst prioriterad fråga. För att nå 1,5-gradersmålet måste utsläppskurvan av växthusgaser redan 2025 nått sin topp för att därefter minska kraftigt. Fossila bränslen måste bytas mot förnybar energi. När det gäller produktionen av el är storskalig satsning på solenergi och vindkraft är en viktig del. Kunskap om hur detta ska omsättas i praktiken är av yttersta vikt.

Vänsterpartiet föreslår en **omfattande utbildningsinsats**, gärna i Naturskyddsskyddsföreningens regi, riktad mot politiker och tjänstemän, för att skapa en stadig grund för målet en fossilfri kommun 2030. Vi menar att det är politikernas absoluta ansvar att vidta åtgärder som ligger i linje med vad forskningen säger om klimat och miljö. Det är också politikens uppgift att underlätta för medborgare att göra bra klimatval i vardagen. IPCCs rapport har talat om att den utsläppsbudget som finns för att med 67 procents sannolikhet klara 1,5 graders-nivån, är ca 340 miljarder ton koldioxidekvivalenter. Det motsvarar 7 - 8 år med dagens utsläppsnivåer. Vi har ingen tid att förlora.

Forskningen konstaterar att skog som tidigare fungerat som kolsänka inte gör det längre. Att bromsa klimatförändringarna blir alltså en alltmer akut politisk uppgift, **men de beslut som krävs för att minska utsläppen fattas inte**. De svenska utsläppen har ökat de senaste åren. Därför bör kommunen inrätta ett **medborgarråd** för klimatet som får i uppgift att under mandatperioden ta fram förslag för hur kommunens utsläpp ska minskas i enlighet med Parisavtalet.

Vi vill att Österåker ska bli **fossilfritt senast 2030**. Vi vill införa en rad åtgärder för att minska utsläppen och åstadkomma detta. Det är akut att utöka fossilfria transporter och resor. Österåker ska ta fram en koldioxidbudget, införa klimatkrav i alla upphandlingar och ha en färdplan för att alla fordon ska drivas med miljömässigt hållbara bränslen. De årliga utsläppsminskningarna av koldioxid ska vara minst 10% och inkludera både konsumtions- och indirekta utsläpp. Kommunen ska propagera för smartare belysning och mindre onödig elförbrukning. Österåker måste investera i **klimatsmart infrastruktur och verksamhet**.

I många svenska kommuner finns sedan länge **"fritidsbanker"**. De fungerar ungefär som bibliotek men i stället för böcker kan medborgare låna sport- och fritidsutrustning. De saker som lånas ut är sådant som människor skänkt. Fritidsbanker är ett koncept som passar väl in i den förändring vi behöver göra för att bli ett hållbart samhälle. De medför en minskning av miljöförstörande nyproduktion, och ett användande av fullt fungerande produkter som annars skulle ligga oanvända i förråd, eller kanske till och med slängas. Ett flertal kommuner i Sverige har axlat huvudmannaskapet för en Fritidsbank. Vi föreslår att Österåker tar på sig huvudmannaskapet för en Fritidsbank, tillhandahåller lämplig lokal och anställer en person som får i uppdrag att arbeta för att få i gång verksamheten.

Vi bör utveckla **ett lokalt busstrafiknät**. Systemet för matåtervinning på Ljusterö behöver byggas ut. Konstgräsplaner ska vara miljömässigt hållbara och inte bidra till spridning av mikroplaster. Andelen närproducerad mat liksom andelen ekologisk och vegetarisk kost behöver öka kraftigt. Enligt jämförelseverktyget Kolada ligger Österåker bland de sämsta 25% i Sverige när det gäller andel ekologiskt odlad åkermark, liksom när det gäller antal insamlade kg/person av det totala kommunala avfallet. Vänsterpartiet tror att människor vill göra val som är bra för klimat och miljö, och ju enklare det är att göra, desto fler blir de goda valen. Vi vill att kommunen vidareutvecklar återvinningsstationerna genom att analysera kommuninvånarnas behov, skapa fler stationer och förbättra renhållningen runt stationerna: Att göra bra val ska inte vara förknippat med negativa upplevelser - tvärtom! Vi vill att en plan tas fram och sätts i verket för hur kommunen ska arbeta för att förbättra sina siffror när det gäller insamlat avfall. Invånarna ska kunna följa utvecklingen på hemsidan.

Nybyggnation av så kallade "köplador" bör hållas nere. I stället bör kommunen ta fram en plan för hur vi ska säkerställa att hyresnivåerna i befintligt centrum hålls på en sådan nivå att kommunens företagare har råd att bedriva verksamhet där. Till centrum finns bra kollektivtrafik och det är enkelt för många att promenera eller cykla dit, vilket är en vinst för både klimat och folkhälsa. Tomma lokaler drar dessutom energi och medborgare tvingas åka och handla på onödigt många platser om/när affärer i centrum lägger ner.

Alla **fordon som drivs i kommunal regi**, till exempel kollektivtrafik, leveranser, tjänstefordon och maskiner bör vara fossilfria. Vi vill att information tas fram där det framgår hur många, och vilken typ av fordon som drivs i kommunal regi, samt om de är fossildrivna eller ej. Därefter bör kommunen tidsätta när fordon som redan idag finns i icke fossildriven form, ska vara de som kommunen har och använder. Idag finns till exempel flera elbilar att välja bland på marknaden. En plan bör också tas fram för hur kommunen ska öka trycket på att fossilfria maskiner ska tas fram i de fall de inte existerar idag. Det ska också vara enkelt för medborgare att vara ägare till fossilfria fordon.

Antalet **infartsparkeringar**, framför allt i anslutning till Roslagsbanan, behöver öka, liksom antalet **laddstolpar** på dessa och i kommunen som helhet. Vi vill också att Österåker tar efter Danderyds kommun och delar ut parkeringstillstånd till kommuninvånarna, så att de har en större chans att få plats på kommunens infartsparkeringar.

De transporter som är mest klimatvänliga sker **till fots och per cykel**. Vänsterpartiet vill att kommunen utökar antalet infartsparkeringar - för bilar, men också för cyklar. Det bör finnas cykelgarage vid knutpunkter, i synnerhet centralt. Vi vill att byggandet av cykel- och gångvägar fortsätter, med målsättningen att det ska finnas ett bra, sammanhängande cykelnät i kommunen. Vi vill att alla centrala cykelstråk ska vara försedda med belysning. Vintertid ska cykelvägar saltsopas för att möjliggöra cykling. Vi vill också att det görs en kartläggning på var det behövs cykelvägar för att medborgare enkelt ska kunna göra utflykter i kommunen, exempelvis till populära badställen.

Energi Vi vill att kommunen utreder möjligheten att anlägga en biogasstation i kommunen. Detta som komplement till att Österåkersvatten ska börja producera biokol av slammet. Kommunen måste kraftigt främja användningen av solceller, utreda möjligheten att placera solceller på

stolpar ovanför större parkeringar (vilket också skulle skugga bilarna som en positiv sideeffekt), samt utreda möjligheten att utöka vindkraft. Vi vill att kommunen kartlägger hur butiker och restauranger tar hand om sitt matavfall, med syfte att samordna, återvinna och göra om det till energi.

De nya miljömålen ska ha en framträdande plats i kommunens verksamhet. Samtliga nämnder och råd ska bidra till att uppnå målen, vilka ska specificeras så långt möjligt, och en tidsatt plan ska tas fram för när saker ska ske. Status för respektive mål bör redovisas regelbundet och tydligt på hemsidan, så att alla medborgare kan följa de förändringar avseende CO2-utsläpp mm som görs i kommunen. Miljömålen ska också redovisas i årsredovisningen och det gröna bokslutet.

Vänsterpartiet vill att kommunen prioriterar samarbete både nationellt och internationellt, för att **bygga upp kompetens om klimatförändringarna**. Vi föreslår att Österåker går med i nätverket Klimatkommunerna som arbetar med kunskapsspridning och inspiration. Vi vill att kommunen tar fram en informationskampanj kring klimatnödläget och de åtgärder kommunen gör och planerar att göra. Kampanjen ska också innehålla tips till privatpersoner och företag på åtgärder som de själva kan göra för att minska sin påverkan på klimatet. Här bör även finnas information om de mest miljöskadliga ämnena i vår vardag och hur man kan minska risken att släppa ut och/eller utsätta sig själv och andra för dessa. Österåker skulle ta ett särskilt ansvar för en snabb omställning tills dess att högre instanser tar sitt fulla ansvar. Kommunen skulle instifta en särskild årlig dag då klimatarbetet uppmärksammas.

Nybyggnation och fastigheter. Kommunen ska införa en klimat- och miljöanpassad standard, med höga krav, vid all upphandling av tjänster och produkter. Nya byggnader förses med solceller, för befintligt fastighetsbestånd upprättas en plan för när solceller ska vara på plats. Mark som används för att bli "hårdgjorda ytor", som parkeringsplatser, ska förses med träd och annan växtlighet, cykelparkering och laddstolpar, företrädesvis också solceller när det handlar om större områden.

Vi behöver **klimatanpassa**. Kommunen måste öka sina insatser för att förebygga naturolyckor, och räkna in extremväder på ett helt annat sätt än tidigare. Vi behöver bland annat planera för översvämningar liksom de vi redan sett på många platser i Sverige. Även Österåker har haft översvämningar, om än hittills inte av extrem karaktär. Vid nybyggnation måste den sannolika vattenhöjning som klimatförändringarna kommer att medföra tas med i beräkningen vid val av lämpliga platser att bygga på.

Kommunen ska vid nybyggnation **kräva miljöcertifiering** enligt SGBC Miljöbyggnad Guld. Möjligheten att bygga även större byggnader i ett **icke ändligt material** (till exempel trä) ska tas i beaktande vid varje tillfälle. Om beslutet blir att bygga i ett ändligt material ska det motiveras varför man väljer detta.

Kommunen bör gå över till en effektiv och **100 procent förnybar fastighetsuppvärmning** och elproduktion för drift av kommunala fastigheter. Eldning av fossila bränslen som plast och torv i fjärrvärmeverk behöver snarast fasas ut och befintliga byggnader energieffektiviseras.

En sammanställning över eventuella utdikade våtmarker behöver göras. Därefter tas en plan fram över vilka som är möjliga att återställa.

Österåker ska **säkerställa att kommunens pensionspengar inte investeras på ett sätt som belastar klimatet**. Allt fler fonder skapas som försöker investera så att negativ miljöpåverkan minimeras och kommunen bör välja sådana. Som stor kund till fondbolag bör kommunen också använda sin möjlighet att påverka ytterligare i en riktning som ligger i linje med vad klimatforskningen säger.

När alltmer av landskapet och dygnet blir belyst, minskar livsutrymmet för alla nattlevande arter. Den belysta ytan globalt ökar idag med 2–6 procent per år, vilket innebär en dubbling på ca 20 år. En orsak till ökningen är den tekniska utveckling som erbjuder allt billigare belysning, exempelvis lysdioder (så kallad LED-belysning). Man talar nu allt oftare om **“ljusföroreningar”**, och de vetenskapliga beläggen ökar för att de har betydande konsekvenser och är ett underskattat miljöproblem som redan idag har effekt på arters överlevnad. Vänsterpartiet vill att kommunen tar fram en **plan för offentlig ljussättning utomhus**, i samverkan med sakkunniga.

Köttkonsumtion och miljömåltider. Den stora delen av matens klimatpåverkan kommer från köttet. Genom att äta mindre kött och dessutom välja mycket ekologiskt minskar matens klimatpåverkan och ökar naturens möjlighet att klara av klimatförändringarna. Vänsterpartiet föreslår att Österåker tar till sig av goda exempel från resten av landet. Ett exempel är att införa att grunden i barnens meny är växtbaserad, medan kött och/eller fisk finns som tillbehör för den som vill. Det innebär bland annat att behovet av specialkost näst intill försvunnit.

Österåker saknar **ett mätbart och tidsbundet mål** för hur mycket kommunen ska minska mängden kött som serveras. Målsättningen bör vara att mängden kött som serveras i skolor och förskolor åtminstone ska halveras till 2030. Måltidspersonal i kommunal verksamhet ska ges möjlighet att vidareutbilda sig i vegetarisk/vegansk matlagning och inspireras av kollegor som hunnit längre i sitt klimatarbete, till exempel genom studiebesök.

Kommunen måste också börja ställa högre djurskyddskrav vid upphandling av kött och mejeriprodukter, till exempel genom att välja KRAV-märkt. En annan viktig målsättning är att alla måltider blir så kallade **“miljömåltider”** genom att vara säsongsanpassade, liksom att man hela tiden arbetar för att minska matsvinnet.

Vård och omsorg

Vänsterpartiet vill se en omsorg som är tillgänglig, likvärdig och håller hög kvalitet. Omsorgen ska se till människors behov. Omsorgsycket ska säkerställa trygga anställningar. I arbetslivet ska det gå att leva på sin lön. Efter arbetslivet ska det gå att leva, och orka leva, på sin pension.

Omsorgen i Österåker ska se till människors behov. Vänsterpartiet vill att vården och omsorgen ska vara tillgänglig, likvärdig och hålla hög kvalitet. Omsorgsycket ska säkerställa trygga anställningar. Kommunen har idag svårt att rekrytera personal som är utbildad och som vill utbilda sig. För att öka kvaliteten, statusen och intresset för vård- och omsorgsycken

behöver vi se till helheten - arbete och livspussel. Våra förslag är därför satsningar på **höjda löner, arbetstidsförkortning och avskaffat karensavdrag**.

I kommunens verksamhetsplan för vård och omsorg betonas att Österåker ska bibehålla en äldreomsorg av god kvalitet och att personalen behöver erbjudas en attraktiv arbetsplats. Undersköterskor i Österåkers kommun säger att det viktigaste i arbetet med äldre är bemötandet. Personalens bemötande skapar kvalitet och då behövs det förutsättningar i form av rimlig arbetsbörda, återhämtning och högre lön. Även Kommunal betonar vikten av att skapa rätt förutsättningar för personal att kunna upprätthålla god kvalitet. Marta Szebehely, professor emeritus i socialt arbete vid Stockholms universitet, talar om fördelar med trygga anställningar: tryggare ekonomi, ökad psykisk hälsa för personal och bättre kvalitet i mötet med de äldre. För att uppnå god kvalitet och en attraktivitet bör satsningar på höjda löner och arbetstidsförkortning därmed genomföras.

Karensavdrag är ett avdrag på sjuklönen eller sjukpenningen som arbetsgivare gör när en medarbetare är sjuk. Avdraget är 20 procent av sjuklönen under en genomsnittlig arbetsvecka. Fackförbunden Kommunal, Seko, Handels och centralorganisationen LO menar att karensavdraget påverkar människors ekonomi och hälsa. När ekonomin drabbas har anställda inte råd att vara hemma, vilket kan leda till att fler tvekar till att stanna hemma vid sjukdom eller symptom. I Handels rapport "Sjuk på jobbet" från 2023 framgår det att 7 av 10 går till jobbet trots att de är sjuka. Att avstå från att sjukskriva sig påverkar hälsan genom att vila och återhämtning uteblir. Det leder även till ökad smittspridning på arbetsplatser och i samhället. De yrkesgrupper som påverkas mest av karensavdraget finns inom välfärdssektorerna vård, skola och omsorg. Människoyrken med låga löner och med anledning att stanna hemma vid symptom. Om förutsättningar ges till anställda att stanna hemma vid sjukdom förbättras möjligheten till återhämtning och snabbare återgång till arbete. Vidare skyddas äldre, arbetsskamrater och andra som möts på arbetsplatserna från att bli smittade.

Karensavdraget regleras i sjuklönelagen. Enligt Arbetsdomstolen kan arbetsmarknadens parter förhandla om att avskaffa karensavdraget. **Sverige är det enda land i Norden som har en karens i sjukförsäkringen.** Enligt LO har inte sjukskrivningstalen ökat nämnvärt i de övriga länderna. Kostnaden för karensavdraget i Österåkers kommun var 2023 cirka 6 miljoner kronor.

För ett jämlikt och hållbart samhälle måste människor ha råd att vara sjuka. Inför nästa förhandling av kollektivavtalet bör Österåkers kommun verka för att avskaffa karensavdraget.

Lönelyft

Enligt Konjunkturinstitutet står en lågkonjunktur för dörren. När inflationstakten överstiger löneökningstakten innebär det att trots en löneförhöjning i kronor (positiv nominell löneökning) kan kommunanställda och anställda inom välfärdsverksamhet köpa färre varor och tjänster (lägre köpkraft) och får därmed en negativ real löneutveckling.

Kommunen kan i löneprocessen betona behovet av högre löneökningar utifrån verksamhetens behov av att rekrytera, behålla, motivera och utveckla de anställdas kompetens och därmed

verksamhetens. Det finns mycket goda skäl att ge kommunanställda och anställda i välfärdssektorn inflationskompensation i lokala lönerevisioner.

Vänsterpartiet föreslår ett riktat löneflytt inom vård- och omsorg.

Näringslivs- och arbetsmarknadsnämnden

Fokus: Komvux, integration och minskad ungdomsarbetslöshet bland utrikesfödda (18–24 år).

Utgångspunkten är att en jämlik arbetsmarknad kräver sociala investeringar. Kommunen ska vara en aktiv aktör i att minska ojämlikheten, bryta segregationen och skapa framtidstro genom utbildning, språk och arbete. Vänsterpartiet vill därför stärka Komvux och SFI, skapa en garanti för unga utrikesfödda och utveckla kommunala utbildningar inom bristyrken.

Prioriterade mål 2026

1. Fler unga utlandsfödda i arbete eller utbildning

Inrätta "Ung framtid" – ett lokalt program som garanterar ungdomar mellan 18–24 år en individuell plan inom tre månader. Samverkan mellan Arbetsmarknadsenheten, Komvux, KAA och lokala företag. Kommunen stärker coachning, praktik och mentorskapsprogram i samarbete med civilsamhället. 10 nya kommunala traineeplatser per år inrättas.

Måltal:

- Arbetslösheten bland unga utlandsfödda ska minska med 25 % till 2027.
- Minst 80 % av deltagarna i "Ung framtid" går vidare till arbete eller studier.

2. Stärkt Komvux och livslångt lärande

Kommunen höjer finansieringen till yrkesinriktade komvuxutbildningar med språkstöd (yrkessvenska). Andelen lärarledda timmar inom SFI ökas till minst 50 %. Studiehandledning på modersmål införs i yrkeskurser. Kommunen inför en "andra chans-garanti" – alla vuxna under 30 år utan gymnasieexamen erbjuds plats inom Komvux eller Jobbvux.

Måltal:

- Andelen godkända betyg inom SFI ska öka från 80 % till 88 %.
- Antalet deltagare i yrkesinriktade komvuxkurser ökar med 30 %.

3. Integration genom praktik och kommunala jobb

Kommunen skapar ett 1-årigt kommunalt integrationsprogram: språkträning, samhällsorientering och praktik i kommunal regi. Arbetsmarknadsenheten får utökat mandat att samordna arbetsplatser i kommunens verksamheter. Kommunen inför "Samhällsjobb Österåker" – tidsbegränsade anställningar för långtidsarbetslösa och nyanlända.

Måltal:

- Minst 100 praktik- eller samhällsjobb för nyanlända 2026.
- 60 % går vidare till reguljärt arbete eller studier.

4. Ett inkluderande näringsliv

Kommunen ska aktivt stödja företag som erbjuder praktikplatser, språkpraktik och lärlingsprogram. Ett Integrationscenter för arbete och utbildning skapas – en fysisk plats där Komvux, SFI, Arbetsmarknadsenheten och näringslivsservice samverkar. Kommunen inför sociala krav i upphandlingar: leverantörer ska erbjuda praktik för unga eller nyanlända.

Förväntade effekter

- Minskad arbetslöshet bland unga utlandsfödda (från 18 % till under 13 %).
- Förbättrade språkkunskaper och högre genomströmning i Komvux.
- Fler kommunala arbetsplatser som inkluderar nyanlända.
- Stärkt social sammanhållning och långsiktigt minskat beroende av försörjningsstöd.

Socialnämnden

Socialnämnden har ett avgörande ansvar för att säkerställa trygghet, stöd och omsorg för kommunens invånare. Vänsterpartiet menar att ett starkt socialt skyddsnät, förebyggande arbete och ett jämlikt samhälle är grunden för långsiktig välfärd. Därför prioriterar vi att upprätthålla kommunens nollvision om vräkningar av barnfamiljer, att stärka det förebyggande arbetet för ungdomars välmående, att bekämpa mäns våld mot kvinnor och att minska skolfrånvaron genom samverkan mellan skola och socialtjänst. Vår inriktning innebär ett tydligt fokus på trygghet, jämlikhet och tidiga insatser – även om det kräver ökade resurser.

Mål och inriktning

Vänsterpartiets förslag till verksamhetsplan och budget 2026 för Socialnämnden bygger på fem huvudmål:

1. Ingen barnfamilj ska vräkas – kommunens nollvision ska vara verklighet.
2. Tidiga och samordnade insatser för att förebygga utanförskap, missbruk och kriminalitet.
3. Förstärkt skydd och stöd till våldsutsatta kvinnor och barn.
4. Minskad skolfrånvaro genom finansiering av skolsociala team (SST).
5. Ett jämställt och inkluderande samhälle – stärkt stöd till familjer, kvinno- och ungdomsjourer.

Förebyggande och främjande arbete

Socialnämnden ska, i samarbete med Kultur- och fritidsnämnden, bedriva ett aktivt främjande arbete för att motverka utanförskap och kriminalitet bland ungdomar. Genom satsningar på meningsfull fritid, föreningsstöd och samverkan med civilsamhället kan kommunen stärka ungdomars välmående. Extra resurser till Trygg i Österåker möjliggör fler fältassistenter, drogförebyggande arbete och stöd till föräldrar i utsatta områden.

Skolfrånvaro

Problematisks skolfrånvaro ska minskas genom att permanenta och finansiera Skolsociala team (SST). Dessa team, som består av personal från både skola och socialtjänst, arbetar med tidig

upptäckt, stöd till familjer och återgång till skolan. Insatsen stärker samverkan mellan Utbildningsnämnden och Socialnämnden och bidrar till ökad studiero och trygghet.

Mäns våld mot kvinnor och skydd av barn

Vänsterpartiet vill stärka det förebyggande arbetet mot mäns våld mot kvinnor och hedersrelaterat våld. Kommunen ska ge direkt ekonomiskt stöd till skyddade boenden och kvinnojourer samt till Ungdomsjouren Bellis. En särskild handlingsplan ska tas fram för barn som drabbats av våld i nära relationer. Satsningen omfattar även utbildningspaketet 'Machofabriken', riktat till skol- och fritidspersonal för att motverka destruktiva maskulinitetsnormer.

Nollvision mot vräkning av barnfamiljer

Kommunen ska garantera att nollvisionen mot vräkningar av barnfamiljer efterlevs. Detta innebär tidiga insatser, ekonomiskt stöd och nära samverkan mellan socialtjänst, hyresvärdar och civilsamhället. Ingen familj med barn ska förlora sitt hem på grund av ekonomiska svårigheter.

Familjestöd och rådgivning

För att öka tillgängligheten till stöd sänks avgiften för familjerådgivning. Kommunen ska erbjuda avgiftsfria samtal till låginkomsttagare och ensamstående föräldrar. Detta förebygger konflikter och psykisk ohälsa och bidrar till social stabilitet.

Förväntade effekter

- Minskad hemlöshet och inga vräkningar av barnfamiljer.
- Färre ungdomar i riskzon för kriminalitet och missbruk.
- Ökad trygghet för kvinnor och barn i våldsutsatta situationer.
- Lägre skolfrånvaro genom skolsociala team.
- Förbättrat samarbete mellan socialtjänst, skola och kultur- och fritidssektorn.

Driftbudget (mnkr)	Budget Netto 2025	intäkter brutto 2026	kostnader brutto 2026	Budget Netto 2026	Plan Netto 2027	Plan Netto 2028
Kommunfullmäktige	-8,6	0,0	-12,0	-12,0	-3 197,0	-3 293,0
Valnämnden	-0,7	0,0	-4,4	-4,4		
Överförmyndarnämnden	-6,7	0,0	-6,8	-6,8		
Kommunstyrelse	-340,9	115,3	-477,1	-361,8		
Kultur- och fridsnämnden	-131,5	11,0	-158,2	-147,2		
Utbildningsnämnden	-1 426,9	175,9	-1 725,1	-1 549,2		
Näringslivs- och Arbetsmarknadsnämnden	-34,0	0,0	-43,9	-43,9		
Vård- och omsorgsnämnden	-770,5	138,2	-971,9	-833,7		
Socialnämnd	-112,5	28,9	-152,4	-123,5		
Byggnadsnämnd	-7,5	13,3	-21,5	-8,2		
Miljö- och hälsoskyddsnämnd	-9,2	7,5	-17,9	-10,4		
Nämndernas driftanslag	-2 849,0	490,1	-3 591,3	-3 101,2	-3 197,0	-3 293,0
Pensioner	-50,1	82,3	-131,2	-48,9	-51,2	-54,8
Övrigt / Oförutsedd verksamhet	-14,0	0,0	-1,0	-1,0	-16,0	-16,0
Drift inkl centrala poster	-2 816,7	621,7	-3 679,3	-3 057,6	-3 169,5	-3 267,1
Justering för Avskrivningar och Övriga poster*	47,3	-2,3	50,1	47,8	52,8	57,8
Drift efter justering	-2 769,4	487,8	-3 497,7	-3 009,9	-3 116,7	-3 209,3
Avskrivningar finansiell leasing	-42,5	0,0	-25,6	-25,6	-25,6	-25,6
Verksamhetens nettokostnad	-2 859,2	490,1	-3 573,3	-3 083,2	-3 195,1	-3 292,7